

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tomasz Szaj
Sędziowie:	SO Mariola Wojtkiewicz (spr.) SO Iwona Siuta
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 września 2014 roku w S.

sprawy z powództwa P. T.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie

z dnia 3 października 2013 r., sygn. akt III C 830/12

1. **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:**

a. **w punkcie I. nadaje mu następujące brzmienie: zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda P. T. kwotę 2.200 (dwa tysiące dwieście) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 maja 2011 roku i oddala powództwo w pozostałym zakresie;**

b. **w punkcie II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 445 (czteryście czterdzieści pięć) złotych tytułem kosztów procesu;**

c. **w punkcie III. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 207 (dwieście siedem) złotych 54 (pięćdziesiąt cztery) grosze tytułem kosztów sądowych;**

2. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 390 (trzysta dziewięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 października 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny:

I. zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. T. kwotę 4.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 27 maja 2011 r. do dnia zapłaty;

II. zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. T. kwotę 1.317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 377,34 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach:

P. T. zawarł z (...) Spółką Akcyjną w W. umowę dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem.

Suma ubezpieczenia wynosiła 11.000 zł, a kwota świadczenia za 1 % trwałego uszczerbku na zdrowiu – 5 % sumy ubezpieczenia.

Zgodnie z treścią § 3 i 4 ogólnych warunków dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem (OWU) przedmiotem ubezpieczenia jest zdrowie ubezpieczonego a zakres ubezpieczenia obejmuje wystąpienie u ubezpieczonego trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem zaistniałym w okresie odpowiedzialności (...) S.A.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 OWU trwały uszczerbek na zdrowiu to trwałe, nie rokujące poprawy uszkodzenie danego organu, narządu lub układu, polegające na fizycznej utracie tego organu, narządu lub układu lub upośledzeniu jego funkcji.

Zgodnie z treścią § 5 ust. 1 OWU (...) S.A. wypłaca świadczenie w przypadku wystąpienia trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości określonej we wniosku o zawarcie umowy i potwierdzonej polisą jako procent sumy ubezpieczenia aktualnej w dniu nieszczęśliwego wypadku za 1 % trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Zgodnie z treścią § 16 ust. 2 OWU (...) S.A. decyduje o uznaniu roszczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego stopniu (procencie) na podstawie dokumentacji medycznej, opinii lub orzeczenia wskazanego przez siebie lekarza orzecznika oraz ewentualnie wyników zleconych przez siebie badań medycznych.

Zgodnie z treścią § 18 ust. 1 OWU stopień (procent) trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalany jest po zakończeniu leczenia i okresu rehabilitacji. Przy ustalaniu stopnia (procentu) trwałego uszczerbku na zdrowiu stosuje się Tabelę norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu, stanowiącą załącznik do ogólnych warunków ubezpieczenia (§ 18 ust. 5 OWU).

Przy ustalaniu stopnia (procentu) trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy ani czynności wykonywanych przez ubezpieczonego (§ 18 ust. 6 OWU).

W dniu 24 marca 2011 r. doszło do nieszczęśliwego wypadku, skutkiem którego P. T. doznał skręcenia w stawie skokowym lewej kończyny dolnej z rozerwaniem torebki stawowej.

Decyzją z dnia 27 maja 2011 r. (...) Spółka Akcyjna w W. przyznała P. T. odszkodowanie za 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem z dnia 24 marca 2011 r. w kwocie 1 % sumy ubezpieczenia, tj. w kwocie 550 zł.

Decyzją z dnia 21 listopada 2011 r. Wojewódzka Komisja Lekarska MSWiA w S. ustaliła, że na skutek wypadku z dnia 24 marca 2011 r. P. T. doznał niewydolności statycznie – dynamicznej stawu skokowego lewego, co skutkuje 5 % trwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

W wyniku nieszczęśliwego wypadku z dnia 24 marca 2011 roku P. T. doznał skręcenia stawu skokowego lewego skutkującego aktualnie zanikiem mięśni łydki lewej i ograniczeniem zgięcia grzbietowego stopy lewej w porównaniu z prawą o 10°.

P. T. doznał miernego stopnia zaburzeń ruchomości i zniekształceń po częściowym uszkodzeniu więzadeł stawu skokowego lewego, co zgodnie z pkt 163 ppkt b) Tabeli norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu, odpowiada 5% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Aktualnie staw skokowy – goleniowy wymaga ćwiczeń, a po wysiłku puchnie i boli. Wymaga rehabilitacji, na przeprowadzenie której P. T. nie posiada środków.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji stwierdził, iż oparte na przepisach art. 805 § 1 k.c., powództwo okazało się uzasadnione.

Według Sądu Rejonowego poza sporem było, że wypadek z dnia 24 marca 2011 r. był objęty ochroną ubezpieczeniową a pozwana - co do zasady - ponosi odpowiedzialność za jego skutki w postaci trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Sąd wskazał, iż przedmiotem sporu była natomiast wysokość stopnia procentowego uszczerbku na zdrowiu, jaki wystąpił u powoda na skutek nieszczęśliwych wypadków.

Sąd I instancji zauważył, iż w oparciu o treść opinii biegłych, między innymi z zakresu ortopedii i traumatologii narządu ruchu, ustalił, czego i pozwana nie kwestionowała, że P. T. na skutek wypadku z dnia 24 marca 2011 r. doznał skręcenia stawu skokowego lewego skutkującego aktualnie zanikiem mięśni łydki lewej i ograniczeniem zgięcia grzbietowego stopy lewej w porównaniu z prawą o 10°. Tym samym powód doznał miernego stopnia zaburzeń ruchomości i zniekształceń po częściowym uszkodzeniu więzadeł stawu skokowego lewego. Sąd dodał, iż wskazany przez biegłych stopień trwałego procentowego uszczerbku na zdrowiu nie stoi w sprzeczności z treścią Tabeli norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu, zgodnie bowiem z postanowieniem punktu 163 podpunktu b) uszczerbek na zdrowiu w wysokości od 2% do 5% dotyczy miernego stopnia zaburzeń ruchomości i zniekształceń po częściowym uszkodzeniu więzadeł stawu skokowego. Pozwana nie podniosła żadnych zarzutów co do opinii, a i Sąd – mając na uwadze rangę podmiotu sporządzającego opinię - uznał ustalenia te za prawidłowe i na ich podstawie rozstrzygnął spór.

Sąd Rejonowy stwierdził, iż na skutek wypadku z dnia 24 marca 2011 r. powód, w świetle postanowień tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu opracowanej przez pozwaną, doznał uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5%. Zaznaczył, iż zgodnie z postanowieniami ogólnych warunków dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem świadczenie ubezpieczyciela za 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu wynosi 550 zł. Sąd I instancji zwrócił uwagę, iż zważywszy, że powód doznał 5 % trwałego uszczerbku na zdrowiu, należne mu świadczenie z umowy ubezpieczenia wynosi 2.750 zł (550 x 5 = 2 750 zł). Na podstawie decyzji z dnia 27 maja 2011 roku pozwana wypłaciła powodowi odszkodowanie w wysokości 550 zł.

Sąd Rejonowy podniósł, iż zasądził na rzecz P. T. żadaną pozwem kwotę 4.000 zł tytułem świadczenia za doznanie trwałego uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku z dnia 24 marca 2011 r., mając na uwadze, że skutki tego zdarzenia nie ustąpiły. Sąd zaznaczył, iż w dalszym ciągu zachodzi konieczność codziennego „rozruszania” kończyny ćwiczeniami. Wysiłek z kolei powoduje ból i opuchliznę. Proces leczenia wymaga rehabilitacji, na którą powód nie posiada środków finansowych. Dlatego też w ocenie Sądu I instancji przyznanie odszkodowania w dochodzonej pozwem kwocie będzie stanowiło świadczenie adekwatne nie tylko w stosunku do wysokości stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu ale również pozwoli na złagodzenie odczuwalnych negatywnych skutków tego uszczerbku.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., wskazując, iż odszkodowanie w kwocie 550 zł zostało wypłacone na podstawie decyzji z dnia 27 maja 2011 r., a zatem w tej dacie okoliczności konieczne do ustalenia odpowiedzialności pozwanej i wysokości świadczenia były już wyjaśnione, wobec czego żądanie odsetek od dnia wydania decyzji jest uzasadnione.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Z powyższym wyrokiem nie zgodziła się pozwana, która w wywiezionej apelacji zaskarżyła wyrok w części co do punktu I wyroku powyżej kwoty 2.200 zł tj. co do kwoty 1.800 zł oraz co do punktu II i III wyroku i wniosła o jego zmianę w części co do punktu I wyroku poprzez oddalenie powództwa w części powyżej kwoty 1.800 zł oraz o zmianę zaskarżonego wyroku co do punktu II i III wyroku stosownie do wyniku procesu, jak również o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Skarżąca zarzuciła wyrokowi naruszenie:

1) przepisu art. 805 § 1 i 2 k.c. w związku z postanowieniami Ogólnych warunków dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem (kod warunków (...)), poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie i zasądzenie kwoty przekraczającej wysokość świadczenia ubezpieczeniowego należnego w wysokości odpowiedniej do sumy ubezpieczenia i ustalonego procenta trwałego uszczerbku na zdrowiu;

2) przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, co skutkowało dowolnością w ustaleniach poczynionych przez Sąd i nieprawidłowym niezgodnym z zasadami doświadczenia życiowego przyjęciu, iż pozwany jest zobowiązany do zapłaty świadczenia ubezpieczeniowego w wysokości 4.000 zł, w tym nieuwzględnienie opinii biegłych sądowych określających jednoznacznie wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda w wysokości 5 % oraz poprzez nieuwzględnienie treści umowy ubezpieczenia określającej wysokość świadczenia ubezpieczeniowego za 1 % uszczerbku na zdrowiu w wysokości 550,00 zł.

W uzasadnieniu apelująca podniosła, iż treść jej zobowiązania wobec powoda do zapłaty świadczenia ubezpieczeniowego z tytułu zaistnienia trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku jest precyzyjnie określona postanowieniami Ogólnych warunków dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem (kod warunków (...)). Skarżąca wskazała, iż zgodnie z postanowieniami zawartej umowy ubezpieczenia była zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda kwoty 550 zł za stwierdzony u powoda jeden procent uszczerbku na zdrowiu (1 % uszczerbku na zdrowiu = 5 % sumy ubezpieczenia wynoszącej 11.000 zł).

Apelująca zwróciła uwagę, iż powyższe warunki ubezpieczenia dotyczące sumy ubezpieczenia oraz wysokości świadczenia nie były przez stronę powodową kwestionowane. Nie został także przeprowadzony żaden dowód na okoliczność innej wysokości sumy ubezpieczenia czy też inną wysokość świadczenia należnego za 1 % doznanego uszczerbku na zdrowiu. Co więcej powód przyznał, iż w toku przedsądowego postępowania likwidacyjnego pozwana przyjęła, że powód doznał uszczerbku na zdrowiu w wysokości 1 % i wypłaciła powodowi z tego tytułu kwotę 550 zł.

Skarżąca podkreśliła, iż w postępowaniu sądowym przeprowadzony został dowód z opinii biegłych lekarzy, którzy ustalili wysokość uszczerbku zaistniałego wskutek nieszczęśliwego wypadku na poziomie 5 %. Opinia nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu.

W ocenie apelującej, uwzględniając zatem zakres jej odpowiedzialności ubezpieczeniowej, postanowienia łączącej strony umowy ubezpieczenia oraz treść opinii biegłych, świadczenie należne powodowi wynosi kwotę 2.750,00 zł, przy czym bezspornym jest między stronami iż powód przed wytoczeniem powództwa otrzymał kwotę 550 zł. Skarżąca uznała zatem, iż Sąd I instancji zasądził powyżej kwoty 2.200 zł z naruszeniem przepisu art. 805 § 1 i 2 k.c. oraz

z naruszeniem postanowień łączącej strony procesu umowy ubezpieczenia i z tego względu wniosła o oddalenie powództwa powyżej kwoty 2.200 zł oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje stosownie do jego wyniku.

W odpowiedzi na apelację, powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku.

Na wstępie jednak zaznaczyć należy, że Sąd Okręgowy akceptuje ustalenia dokonane w sprawie przez Sąd Rejonowy. Na skutek wypadku z dnia 24 marca 2011 r. powód, w świetle postanowień tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu opracowanej przez pozwaną, doznał uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5%. Zgodnie z postanowieniami ogólnych warunków dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem, świadczenie ubezpieczyciela za 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu wynosi 550 zł. Prawidłowo też Sąd ustalił, że należne powodowi świadczenie z umowy ubezpieczenia wynosi 2.750 zł ($550 \times 5 = 2750$ zł), przy czym na podstawie decyzji z dnia 27 maja 2011 r. pozwana wypłaciła powodowi odszkodowanie w wysokości 550 zł. W tej sytuacji należna powodowi kwota odszkodowania wynikająca z zawartej między stronami umowy winna wynosić 2.200 zł.

Całkowicie chybione jest jednak stanowisko Sądu I instancji, iż powodowi należało przyznać dodatkowo kwotę 1.800 zł w związku z tym, że skutki wypadku z dnia 24 marca 2011 r., nie ustąpiły, że zachodzi konieczność rehabilitacji, a powód odczuwa nadal ból. Są to bowiem okoliczności, które w niniejszej sprawie nie mają żadnego znaczenia i wpływu na świadczenie wynikające z umowy, tym samym Sąd Rejonowy naruszył prawo materialne, a to jest art. 805 § 1 i 2 k.c.

Źródłem zobowiązania pozwanej była łącząca strony umowa dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem. W ogólnych warunkach tejże umowy jednoznacznie wskazano, iż zakres ubezpieczenia obejmuje wystąpienie u ubezpieczonego trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem zaistniałym w okresie odpowiedzialności pozwanej.

Na uwagę zasługuje przy tym okoliczność, iż powód do pozwu nie załączył ani umowy, ani polisy, a jedynie ogólne warunki umowy oraz tabelę norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu. Na podstawie takiego materiału dowodowego nie ulega zaś wątpliwości, iż pozwana odpowiada wyłącznie za wystąpienie trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie zaś za wszelkie skutki wypadku jakiemu uległ powód. Ewentualne inne zapisy umowy, umożliwiające otrzymanie dodatkowych świadczeń nie zostały zaś przez powoda wykazane.

Sąd Okręgowy wskazuje, iż przeprowadzony w toku postępowania dowód z opinii biegłego wykazał, że powód w wyniku wypadku doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 %, i za taki właśnie uszczerbek należy mu się odszkodowanie, w wysokości 550 złotych za każdy procent uszczerbku, z uwzględnieniem odszkodowania już wypłaconego.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.200 zł z ustawowymi odsetkami do dnia 27 maja 2011 r. i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Konsekwencją dokonanej zmiany orzeczenia, co do istoty musiała być także zmiana orzeczenia o kosztach postępowania przed Sądem I instancji. Zgodnie z art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny wygenerowane w jego toku koszty stosunkowo rozdzielił pomiędzy strony, biorąc pod uwagę stopień w jakim roszczeniu pozwu ulegała strona pozwana.

Zauważyć należy, iż powód żądał kwoty 4.000 zł, zaś w wyniku postępowania apelacyjnego została na jego rzecz zasądzona kwota 2.200 zł. Nie ulega zatem wątpliwości, iż wygrał on sprawę w 55 % i w takiej wysokości należy mu się zwrot kosztów postępowania. Jak wynika z akt sprawy, w postępowaniu przed Sądem I instancji powód poniósł koszty w postaci opłaty od pozwu w kwocie 100 zł, zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 600 zł oraz koszty wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 600 zł. Łącznie zatem powód poniósł koszty w kwocie 1.300 zł. Z kolei pozwany poniósł wyłącznie koszty zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł. Łącznie koszty postępowania wyniosły 1900 złotych. Pozwanego z kwoty tej obciążają koszty w wysokości 55% (stopień przegrania sprawy), co stanowi 1045 złotych. Z kwoty tej pozwany poniósł już 600 złotych, zatem powodowi musi zwrócić kwotę 445 złotych, zasądzoną w 1.b. wyroku. Jednocześnie pozwany w takim samym stosunku winien zwrócić Skarbu Państwa wyłożone koszty sądowe. Stanowi o tym przepis art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 100 k.p.c. na mocy tych przepisów w punkcie 1.c wyroku pozwanego obciążono kwotą 207 złotych 54 grosze.

Powyższe rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy oparł o treść przepisu art. 386 § 1 k.p.c.,

W związku z tym, że pozwany wygrał postępowanie apelacyjne w całości, zgodnie z regułą odpowiedzialności stron za wynik procesu, w oparciu o przepis art. 98 § 1 k.p.c., zasądzono od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania apelacyjnego, na które złożyły się: koszty opłaty od apelacji w kwocie 90 zł, oraz koszty zastępstwa procesowego, które zgodnie z przepisami § 6 pkt. 3 oraz § 12 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.) wynoszące 300 zł, o czym orzeczono w punkcie 2 wyroku.